

Toplantı : 18 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 893

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifinin Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/606; C. Senatosu : 2/147)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 140'a 1 nci ek)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2040

15 . 2 . 1979

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 14 . 2 . 1979 tarihli 52 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ek geçici maddeler eklenmesi hakkında kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 15 . 6 . 1978 tarihinde Başkanlığa Plan Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 12, 14 . 2 . 1979 tarihli 50 ve 52 nci Birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 140'a 1 nci ek).

Millet Meclisi Başkanlığına

657 sayılı Kanununun 1897 sayılı Kanun ile değişik 36 ncı maddesinin ortak hükümler kısmınının (A) bendinin yeniden düzenlenmesine ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

15 . 6 . 1978

Tekirdağ
Yılmaz Alpaslan

İzmir
Süleyman Genç

Kars
Doğan Araslı

Aydın
Muharrem Sökeli

Balıkesir
Necati Cebe

G E R E K Ç E

1897 sayılı Kanun ile Devlet memurlarının başlama dereceleri yükseltilerek geçim sıkıntıları bir miktar giderilmiş ise de, 15, 14 ncü dereceden aylık alanların aylıklarının asgari ücretin altında kalması Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı düşmektedir. Her ne kadar 657 sayılı Kanunun 146 ncı maddesi gereği asgari ücret (110 TL. yevmiye \times 30 gün = 3 300 TL.) ile 15 nci derece tutarı 2 240 TL. arasındaki fark, vergiler kesildikten sonra sadece tazminat olarak ödenmekte ise de; işçinin sosyal güvenliği ile ilgili sigorta primi asgari ücret üzerinden kesilmek suretiyle hakkı müktesebi korunurken aynı öğrenimi yapmış 15 nci derecedeki bir Devlet memurunun sosyal güvenliği ile ilgili emekli keseneği ise 3 300 TL. asgari ücretin 1 060 TL. sı altında bulunan 2 240 TL. sından kesilmektedir. Bu fark asgari ücretin her yükseltilmesinde daha da fazla olacaktır. Bu eşitsizliğin kaldırılması nedeniyle 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin ortak hükümler kısmının (A) bendinde yer alan ve sınıfların öğrenim durumlarına göre giriş ve yükelebilecekleri derece ve kademeleri gösterir tablodaki 15 nci ve 14 nci dereceler kaldırılarak ilkokulu bitirenlerin 13 ncü dereceden ve diğer sınıfların da öğrenim durumlarına göre buna eşit olarak bir üst dereceden işe başlamaları zorunlu hale gelmiştir.

İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, 657 Sayılı Yasanın 1897 Sayılı Yasa ile Değişik 36 ncı Maddesinin Ortak Hükümler Kısmının (A) Bendinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Teklifi
Millet Meclisi Başkanlığına

657 sayılı Yasanın 1897 sayılı Yasa ile değişik 36 ncı maddesinin ortak hükümler kısmının (A) bendinin yeniden düzenlenmesine dair kanun teklifi gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

21 . 10 . 1977

İçel Milletvekili
Süleyman Şimşek

G E R E K Ç E

1897 sayılı Yasa ile Devlet memurlarının başlama dereceleri yükseltilerek geçim sıkıntıları giderilmeye ve refaha kavuşturulmaya çalışılmış ise de, 15 ve 14 ncü dereceden aylık alan kamu görevlilerinin aylıklarının asgari ücret seviyesinin altında kalması eşitlik ilkesi ile bağdaşmamaktadır.

Her ne kadar 657 sayılı Yasanın kararnamele ile değişik 146 ncı maddesinin son fıkrası «Bu kanun gereğince ödenecek asgari aylık tutarı bulunulan yerde İş Kanunu gereğince işçiler için tespit olunan asgari ücret aylık tutarından az olması halinde aradaki fark memurun özlük hakları ile ilgilendirilmeksizin tazminat olarak ödenir.» hükmüne amir ise de, gün geçtikçe ağırlaşan ekonomik koşullar karşısında 657 sayılı Yasanın 146 ncı maddesinin anılan fıkrası da bilhassa alt ve orta kademede ki yüzbinlerce Devlet memurumuzun geçim sıkıntısını karşılayamayacak hale gelmiştir.

Hele şu son zamlardan sonra, ev kiralarının atış pahasına yükselmesinden sonra, her gün yükselen bu pahalılık karşısında, derecesi düşük olan memurların yaşamları büsbütün olanaksız hale gelmiştir.

Bu nedenle, 657 sayılı Yasanın 36 ncı maddesinin ortak hükümler kısmının (A) bendinde yer alan ve sınıfların öğrenim durumlarına göre giriş ve yükelebilecekleri derece ve kademeleri gösterir tablodaki 15 nci ve 14 ncü derecenin kaldırılarak ilkokulu bitirenlerin 13 ncü dereceden ve diğer sınıfların da öğrenim durumlarına göre buna muadil olarak bir üst dereceden işe başlamaları zorunlu bir hale gelmiştir.

CUMHURİYET SENATOSU

GENEL SEKRETERLİĞİ

Kanunlar Müdürlüğü

TASARI VEYA TEKLİFİN

15 . 2 . 1979

Sıra Sayısı

ÖZETİ

140'a 1nci Ek 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi.

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 aydan fazla.
CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 3 ay
SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 15 . 5 . 1979

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALA EDİLDİĞİ

KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

- 1 — Bütçe ve Plan Kom. 10 gün
2 — Gündeme 19 . 2 . 1979

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Karar No. : 25
Esas No. : 2/147

19 . 2 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 14 Şubat 1979 tarihli 52 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi, Millet Meclisi Başkanlığının 15 Şubat 1979 tarihli 2040 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmiştir. Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca da 15 Şubat 1979 tarihinde Komisyonumuza gönderilen teklif, Komisyonumuzun 19 Şubat 1979 tarihli toplantısında Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ve Maliye Bakanlığı temsilcileri de hazır bulunduğu halde görüşülmüştür.

Teklif, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 3 Ek Geçici Madde eklenmesini öngörmektedir.

Kanun teklifinin 1 nci maddesinde yer alan hüküm uyarınca, Devlet Memurları Kanununun ve aynı kanunun ek geçici maddelerine göre aylık almakta olan personelin kazanılmış hak aylıklarına, bir defaya mahsus bir derece eklenecektir.

Bu işlem yapılırken, ilgililerin öğrenim durumları itibariyle, 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde yer alan yükselebilecekleri azami derece ve kademe dikkate alınmayacağı gibi, kadro koşulu da aranmayacaktır.

Her ne kadar maddede, 1 nci derece aylığını kazanılmış hak olarak alanlardan söz edilmemiş ise de; 1 nci derecenin üstünde başka bir derece bulunmadığından ve kazanılmış hak aylığı 2 nci derecenin 4 ncü veya daha ileri kademesinde bulunanların bu aylıkları 1 derece yükseltildiğinde, bunlar 1 nci derecenin 4 ncü kademesine geleceklerinden, 1 nci dereceyi kazanılmış hak olarak alanların kademe ilerletilmemesi halinde, 1 nci dereceyi kazanılmış hak olarak alanların aleyhine bir durum meydana geleceğinden, öncelikle, 1 nci dereceyi kazanılmış hak olarak alanların aylıklarında da kademe ilerletilmesi yapılmak suretiyle bunların aylıkları 1 nci derecenin 4 ncü kademesine ilerletilecektir.

Örneğin, 1 nci derecenin 1 nci, 2 nci, 3 ncü kademesinde bulunanların aylıkları 1 nci derecenin 4 ncü kademesine ilerletilecektir.

Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 59 veya 68 nci maddeleri uyarınca istisnai memurluklara veya 1, 2, 3 ve 4 ncü derecelere atananların yalnızca 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca kazanılmış hak aylıkları ile emekli keseneğine esas aylıklarına ayrı ayrı bir derece eklenecektir.

Örneğin, 7 nci derece istisnai memurlukta bulunan bir kişinin kazanılmış hak aylığı 10 ncu derece, emekli keseneğine esas aylığı 9 ncu derece ise, istisnai memurluk aylığı olan 7 nci derecede her hangi bir değişiklik olmamasına rağmen, kazanılmış hak aylığı 9 ncu dereceye, emekli keseneğine esas aylığı 8 nci dereceye yükseltilecektir.

Diğer bir yönden, emekli keseneğine esas aylıkları, kazanılmış hak aylıklarının üstünde bulunanların hem kazanılmış hak aylıklarına, hem de emekli keseneğine esas aylıklarına, yine kadro koşulu aranmadan ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, öğrenim durumları itibariyle yükselebilecekleri azami derece ve kademe dikkate alınmadan, ayrı ayrı birer derece eklenecektir.

Örneğin, sağlık hizmetleri veya teknik hizmetler sınıfına giren bir kimsenin serbest meslekte geçen sürelerinin 3/4'ü görev aylıklarının tespitinde sayılarak umumiyetle bunların emekli keseneğine esas aylığı ile görev aylığı aynı derece ve kademe olmasına rağmen, özel sektörde sigortalı veya Bağ - Kur'da hizmeti bulunanlardan Emekli Sandığı ile ilgili bir göreve geçenlerin kazanılmış hak aylıkları ile emekli keseneğine esas aylıkları farklı bulunmaktadır. İşte madde ile bunları kazanılmış hak aylıkları ile emekli keseneğine esas aylıklarının her birinin ayrı ayrı birer derece yükseltilmesi sağlanmaktadır.

Kanun teklifinin 3 ncü maddesinde yer alan hükümler, «Bu Kanunun 1 nci maddesi kapsamına girenlerden...» ibaresi kullanılmış ise de; 1.3.1970 tarihinden önce emekliye ayrılmış olanların intibakları 2013 sayılı Kanuna göre yapılmakla beraber, bunlar 657 sayılı Kanun ile aynı Kanunun ek ve ek geçici maddeleri kapsamına girecek nitelikte olduklarından, 1.3.1970 gününden sonra emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların aylıkları 1 nci maddeye göre yükseltileceği gibi, 1.3.1970 tarihinden önce, emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylığı bağlanmış ve 2013 sayılı Kanun uyarınca aylıkları yükseltilenlerin de aylıkları aynı esaslara göre yeniden yükseltilecektir.

Sonuç itibariyle, bu kanunun yürürlüğünden önce, hangi tarihte olursa olsun emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylığı bağlanmış bulunanların aylıkları da 1 nci madde esaslarına göre yükseltilecektir.

Yukarıdan beri anılan nedenlerle Komisyonumuz teklifi olumlu bulmuş ve tümünü kabul ederek, maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz, teklifin biran önce kanunlaşmasında yarar gördüğünden, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun olurlarına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Trabzon <i>Hasan Güven</i>	Başkanvekili Zonguldak Söz hakkım saklıdır. <i>Ahmet Demir Yüce</i>	Sözcü Balıkesir <i>Nejat Sarlıcalı</i>
Kâtip Niğde <i>Abdullah Emre İleri</i>	Afyonkarahisar Söz hakkım mahfuzdur. <i>Kâzım Karaağaçhoğlu</i>	Ankara <i>Yiğit Köker</i>
Aydın Söz hakkım mahfuzdur. <i>İskender Cenap Ege</i>	İzmir Nurhan Artemiz Toplantıda bulunamadı.	Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>Zeyyat Baykara</i>
Erzincan Niyazi Ünsal Toplantıda bulunamadı.	Kars <i>Muzaffer Şamiloğlu</i>	Konya <i>Mukbil Abay</i>
Ordu <i>İdris Gürsoy</i>	Samsun Söz hakkım saklı. <i>Bahri Cömert</i>	Tabii Üye Söz hakkım saklıdır. <i>Suphi Karaman</i>

İÇEL MİLLETVEKİLİ SÜLEYMAN ŞİMŞEK'İN TEKLİFİ

657 Sayılı Yasanın 1897 Sayılı Yasa ile Değişik 36 ncı Maddesinin Ortak Hükümler Kısımının (A) Bendinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Teklifi.

MADDE 1. — 657 sayılı Yasanın 1897 sayılı Yasa ile değişik 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler kısmının (A) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ortak Hükümler

A) Sınıfların öğrenim durumlarına göre giriş ve yükselilecek derece ve kademeleri aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

Öğrenim durumu	Giriş		Yükselilecek	
	Derece	Kademe	Derece	Kademe
İlkokulu bitirenler	13	1	6	Son
Ortaokulu bitirenler	12	2		
Ortaokul dengi mesleki ve Teknik öğrenimi bitirenler	12	3		
Ortaokul üstü 1 yıl mesleki ve teknik öğrenimi bitirenler	12	2		
Ortaokul üstü 2 yıl mesleki ve teknik öğrenimi bitirenler	12	3		
Liseyi bitirenler	11	2		
Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	11	3		
Lise veya dengi okullar üstü 1 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	1		
Lise veya dengi okullar üstü 2 yıl veya ortaokul üstü en az 5 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	9	1		
Lise veya dengi okullar üstü 3 yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	8	1		
2 yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	8	1		
3 yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	8	2		
4 yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	8	3		
5 yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	7	1		
6 yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	7	2		

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ YILMAZ ALPAS-
LAN VE 4 ARKADAŞININ TEKLİFİ

**657 sayılı Kanunun 1897 sayılı Kanun ile Değişik
36 ncı Maddesinin Ortak Hükümler Kısmının (A)
Bendinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Teklifi**

MADDE 1. — 657 sayılı Kanunun 1897 sayılı Kanun ile değişik 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler kısmının (A) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ortak Hükümler

A) Sınıfların öğrenim durumlarına göre giriş ve yükselbilecek derece ve kademeleri aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

Öğrenim durumu	Giriş	
	D.	K.
İlkokulu bitirenler	13	1
Ortaokulu bitirenler	12	2
Ortaokul dengi mesleki ve teknik öğrenimi bitirenler	12	3
Ortaokul üstü bir yıl mesleki ve teknik öğrenimi bitirenler	11	1
Ortaokul üstü iki yıl mesleki ve teknik öğrenimi bitirenler	11	2
Liseyi bitirenler	11	2
Lise dengi mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	11	3
Lise veya dengi okullar üstü bir yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	1
Lise veya dengi okullar üstü iki yıl veya ortaokul üstü en az 5 yıllık mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	2
Lise veya dengi okullar üstü üç yıl mesleki veya teknik öğrenimi bitirenler	10	3
İki yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	9	2
Üç yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	9	3
Dört yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	8	1
Beş yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	8	2
Altı yıl süreli yükseköğrenimi bitirenler	8	3

MADDE 2. — Bu Kanunla (657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunun 90 ncı maddesiyle getirilen ek geçici maddelere göre) yeniden yapılacak intibak düzenlenmesinde, kadro aranmaksızın bir defaya mahsus olmak üzere yükselbilecekleri derece ve kademelere intibak ettirilirlir.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

**657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici
Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi**

MADDE 1. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa aşağıdaki ek geçici maddeler eklenmiştir.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Ek Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ YILMAZ ALPASLAN
VE 4 ARKADAŞININ TEKLİFİ

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

EK GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanuna ve Ek Geçici Maddelerine göre aylık almakta olan personelin bu Kanunla iktisap ettikleri kazanılmış hak aylıkları bir defaya mahsus olmak üzere öğrenim durumlarına bakılmaksızın ve kadro koşulu aranmaksızın bir üst derecenin aynı kademesine getirilir ve altderecede buldukları kademedeki geçen süre, üst derecedeki kademedeki geçmiş sayılır.

Birinci fıkra esaslarına göre verilen derece, ek geçici 12 ve 13 ncü maddeler kapsamına giren personelin, emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerine eklenir.

Emekli keseneğine esas aylığı bu Kanuna göre kazanılmış hak aylığının üstünde bulunanlara, birinci fıkra esaslarına göre verilecek derece, kazanılmış hak aylığı ile emekli keseneğine esas aylık derece ve kademelerine ayrı ayrı uygulanır.

EK GEÇİCİ MADDE 2. — Kanunun yürürlük tarihinde askerlik görevini yapmakta olanlar bu Kanun hükmünden faydalandırılır.

EK GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanun hükümleri, birinci madde kapsamına girenlerden yürürlük tarihinden önce bağlanmış olan emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları alanlar hakkında da uygulanır.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımını takip eden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Bütçe Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

